

Είδαμε τις προηγούμενες ημέρες την διείσδυση της Siemens στην οικονομία και στα πολιτικά δρώμενα της Ελλάδας, από την δεκαετία του '20 κι έπειτα. Παρακολουθήσαμε την πορεία του Ιωάννη Βουλπιώτη που ήταν ο άνθρωπος της στην Ελλάδα, μέχρι τη στιγμή που καταδικάστηκε κι αποσύρθηκε από το προσκήνιο. Στα μέσα της δεκαετίας του '50 ο Βουλπιώτης έπαψε να είναι ο εκπρόσωπος της γερμανικής εταιρείας στην Ελλάδα, όμως η Siemens είχε προλάβει να βάλει τα θεμέλια της επικράτησής της.

Η γερμανική εταιρεία κατάφερε μέσα από την πολιτική θύελλα που ξεσήκωσε να βγει ενισχυμένη. Μετά από τις ίντριγκες και το παρασκήνιο που προκάλεσαν την απαξίωση της πολιτικής ζωής, η Siemens πήρε το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας του τηλεπικοινωνιακού εκσυγχρονισμού της Ελλάδας. Από το τεράστιο αυτό έργο πήρε την μεγαλύτερη προμήθεια. Και μάλιστα με απόφαση του ανθρώπου που αρνήθηκε αρχικά να υπογράψει την σύμβαση...

Στο πολιτικό σκέλος, η υπόθεση του σκανδάλου Siemens της περιόδου 1954-55 έκλεισε με το πόρισμα της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής που δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 1955. Οι ευθύνες επιρρίφθηκαν στους δύο πρώην υπουργούς (της κυβέρνησης Παπάγου), Μαρκεζίνη και Καψάλη. Εκτός από τις πολιτικές ευθύνες στιγματίστηκαν και με την αποδοχή «μίζας» για την υπογραφή μελλοντικών συμβάσεων με την Siemens. Ωστόσο, ποτέ κανείς δεν έμαθε αν καταβλήθηκε και σε ποιον η «μίζα», ποιο ήταν το ποσό και ποιος ο τελικός αποδέκτης...

(Λεπτομέρεια: ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας Γ. Μαντζαβίνος αρνήθηκε να καταθέσει ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής, παρά τις

ΚοσμοΠΟΛΙΤΙΚΑ

Του Παναγιώτη Νικολάου

Ή ΜΗΠΩΣ ΔΕΝ ΕΦΥΓΑΝ ΠΟΤΕ:

Οι Γερμανοί ξανάλθαν

πιέσεις που δέχθηκε, με αποτέλεσμα να αποπεμφθεί από την Τράπεζα και να ανατείλει η περίοδος του Ξενοφώντα Ζολώτα).

Στην πολιτική σκηνή, η αποχώρηση του Σπύρου Μαρκεζίνη από τον Ελληνικό Συναγερμό κι ο θάνατος του πρωθυπουργού Αλέξανδρου Παπάγου άνοιξαν τον δρόμο στον Κωνσταντίνο Καραμανλή, ο οποίος είχε προλάβει να χτίσει το προφίλ του εξυγιαντή της πολιτικής ζωής, μέσω του σκανδάλου της Siemens. Η απόφαση του βασιλέα Παύλου να του αναθέσει τον σχηματισμό της κυβέρνησης (στις 5 Οκτωβρίου 1955) εξέπληξε τους πάντες, αφού επικρατέστεροι για τη διαδοχή ήταν οι αντιπρόεδροι της κυβέρνησης Παπάγου, Στέφανος Στεφανόπουλος και Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

Ο Καραμανλής ίδρυσε νέο κόμμα, την Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση (ΕΡΕ) και προσέφυγε στις κάλπες τον Φεβρουάριο του 1956. Κέρδισε τις εκλογές χάρις στο λεγόμενο «τριφασικό» εκλογικό σύστημα, παρότι το κόμμα του ήλθε δεύτερο σε ψήφους (πρώτη η Δημοκρατική Ένωση, των Γεωργίου Παπανδρέου, Σοφοκλή Βενιζέλου, Γεωργίου Καρτάλη, Ιωάννη Πασαλιδή, Σάββα Παπαπολίτη, Κωνσταντίνου Τσαλδάρη και Αλέξανδρου Μπαλτατζή).

Η συνέχεια ξεπερνούσε κάθε προσδοκία για την Siemens, καθώς η κυβέρνηση Καραμανλή (δηλαδή του πολιτικού που λίγους μήνες νωρίτερα είχε αρνηθεί να υπογράψει την σύμβαση) έδωσε στη γερμανική εταιρεία τη μερίδα του λέοντος για τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό! Μάταια ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης (βουλευτής τότε των Φιλελευθέρων) ζητούσε να μάθει στη Βουλή «ποιοί λόγοι συντρέχουν ώστε να παραμεριστεί η τελευταία μειοδότης εταιρεία και να κατακυρωθεί το έργο στη Ζήμενς, μετά τα όσα συνέβησαν»... Κανείς δεν έμαθε τι μεσολάβησε.

Το θρόιερ των Ελληνο-γερμανικών σχέσεων συνεχίστηκε με νέα επεισόδια, όπως η υπόθεση Μαξ Μέρτεν, αλλά κι η υπογραφή συμφωνίας Καραμανλή-Αντενάουερ τον Νοέμβριο του 1958. Αποδείχθηκε πως πίσω από την εμπορική συμφωνία υπήρχαν συμβιβασμοί και παραχωρήσεις, που έφτασαν έως την αμνήστευση των ναζί εγκληματιών στην Ελλάδα. Και την μετανάστευση χιλιάδων Ελλήνων στην Γερμανία.

Το κατοχικό δάνειο κι οι αποζημιώσεις της Γερμανίας προς την Ελλάδα παραμερίστηκαν, ωστόσο δεν υπήρξε κανενός είδους γραπτή δέσμευση ότι η Ελλάδα παραιτήθηκε από τη διεκδίκηση των οφειλομένων α-

πό το περίφημο κατοχικό δάνειο.

Οι Γερμανοί χρησιμοποίησαν κάθε μέσο και κατάφεραν να αποφύγουν να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Παράλληλα, εδραίωναν τα συμφέροντα των επιχειρήσεών τους στην Ελλάδα και συνέβαλαν με τον τρόπο τους στη διαφθορά της πολιτικής σκηνής. Μίας πολιτικής σκηνής που ενίοτε γινόταν έρμαιο στις διαθέσεις τους... Αυτή ήταν η κατάληξη του πρώτου σκανδάλου Siemens στην Ελλάδα.

Θα καταπιαστούμε με το θέμα ξανά στο μέλλον. Στην υπόθεση του εγκληματία πολέμου Μαξ Μέρτεν και στη συμφωνία Καραμανλή-Αντενάουερ θα αναφερθούμε σε προσεχή έκδοση...

Τελευταία διορία

Όσοι δεν συμπλήρωσαν τις φόρμες της Απογραφής που διενεργήθηκε στις 9 Αυγούστου μπορούν να το κάνουν άμεσα για λίγες ημέρες ακόμη. Οι φόρμες θα παραληφθούν από τους απογραφείς μέχρι το τέλος του μήνα, ενώ όσοι προτιμούν να τις συμπληρώσουν κι αποστείλουν μέσω διαδικτύου έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν μέχρι τις 5 Σεπτεμβρίου.

Μικρο-κοσμοΠΟΛΙΤΙΚΑ

Εγγυήσεις

Οι Φινλανδοί ζήτησαν και πήραν εγγυήσεις από την ελληνική κυβέρνηση για να δανείσουν την Ελλάδα στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου. Εγγυήσεις ζήτησαν κι άλλες χώρες (Σλοβακία, Αυστρία) και ποιος ξέρει μπορεί και να τις πάρουν. Μόνο στον ελληνικό λαό δεν δόθηκε καμία εγγύηση ότι θα αποδώσουν οι θυσίες στις οποίες υπόκειται...

Πτώχευση

Τη διαβεβαίωση ότι οι ΗΠΑ δεν πρόκειται να πτωχεύσουν επανέλαβε ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν, στη διάρκεια της επίσκεψής του πραγματοποιήσε στην Κίνα. Σε ομιλία του στο Πανεπιστήμιο της Στσουάν στην Τσένγκντο (στη νοτιοδυτική Κίνα) δήλωσε πως «οι Ηνωμένες Πολιτείες ουδέποτε πτωχεύσαν και ποτέ δεν θα πτωχεύσουν».

Η Lehman Brothers όμως...

Πάρκινσον

Ο γραμματέας του υπουργείου Θησαυροφυλακίου, Μάρτιν Πάρκινσον, προειδοποίησε ότι η αβεβαιότητα και η έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί στις διεθνείς χρηματαγορές, πολύ πιθανόν να συνεχιστούν για πολλά χρόνια ακόμη.

Ε, είναι μετά να μην σε πιάνει... Πάρκινσον;...

Κατηγορήθηκε ότι χρηματίστηκε για να ζημιώσει την Siemens!

Η Siemens μπήκε στην ελληνική αγορά το 1926 κι ήδη το όνομά της συνδέθηκε με πολιτική διαφθορά και χρηματισμό, παρότι αυτήν την πρώτη φορά παρουσιάστηκε ως το θύμα της υπόθεσης.

Τον Ιούνιο του 1928 ο Αναστάσιος Ταβουλάρης (υπουργός Συγκοινωνίας στην δικτατορική κυβέρνηση του στρατηγού Πάγκαλου) κατηγορήθηκε ότι χρηματίστηκε για να προτιμήσει κάποια άλλη εταιρεία, ζημιώνοντας την Siemens! Μάλιστα, στις εφημερίδες της 15ης Ιουνίου 1928 δημοσιεύθηκε ένταλμα σύλληψής του κι αποφασίστηκε η παραπομπή του διότι «εδέχθη δώρα, ήτοι ποσόν λιρών Αγγλίας 45.000 περίπου παρά του Μποδοσάκη Θωμά Αθανασιάδου επί σκοπώ του να επιχειρήσει πράξιν υπηρεσιακήν εναντίον των ιδίων αυτου καθηκόντων προς όφελος του ειρημένου Μποδοσάκη Θ. Αθανασιάδου και της εταιρείας New Antwerp Telephone and Electrical Works και έγινε τω όντι ένοχος της τοιαύτης πράξεως αντιβανούσης προς τα καθήκοντά του, διότι συνήψε μετά της ειρημένης εταιρείας την 7η Μαΐου 1926 τη μεσολαβήσε του Μποδοσάκη Αθανασιάδου την σύμβασιν περί κατασκευής συντηρήσεως και εκμεταλλεύσεως των τηλεφώνων του Ελληνικού κράτους ενώ υπήρχε προσφορά της παγκοσμίως γνωστής εταιρείας Siemens και Halske υποβαλούσης την 16ην Απριλίου 1926 όρους απείρως συμφερωτέρους διά

το Δημόσιον. Έτι δε του ότι κατά τον αυτόν ως άνω τόπον και χρόνον υπουργός ων της Συγκοινωνίας κατά την ενέργειαν των εαντου καθηκόντων εκ προθέσεως έβλαψε δια της ειρημένης συμβάσεως τα συμφέροντα της Επικρατείας επί παραβάσει του Ποινικού Νόμου και του Νόμου περί ευθύνης των υπουργών».

Αν και κατηγορήθηκε και για άλλες υποθέσεις (υπερτιμολογημένη προμήθεια ταχυδρομικών οχημάτων κ.λπ.) στο τέλος ο Ταβουλάρης απαλλάχτηκε πανηγυρικά. Η Βουλή αποφάσισε υπέρ της αποφυλάκισής του με ψήφους 66-61. Η τελική απαλλαγή του Ταβουλάρη για την υπόθεση των τηλεφώνων πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του 1930. Η 30μελής επιτροπή της Γερουσίας πείστηκε από τον ισχυρισμό του ότι η αμαρτωλή σύμβαση συνάφθηκε «κατόπιν αποφάσεως του υπουργικού συμβουλίου και κατόπιν επιμόνων επεμβάσεων των πρεσβευτών και της επακολουθήσασης διαταγής του κ. Παγκάλου».

Μάλιστα, 45.000 λίρες Αγγλίας... Ο Αναστάσιος Ταβουλάρης εξακολούθησε στη συνέχεια να πολιτεύεται κι ολοκλήρωσε την πολιτική του σταδιοδρομία την περίοδο της Κατοχής, μετέχοντας στις δοσολογικές κυβερνήσεις Λογοθετόπουλου και Ράλλη (1942-44) στο αίριο πόστο του υπουργού Εσωτερικών και Δημόσιας Ασφάλειας.

ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΑΥΡΙΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ:

Αποκλειστική συνέντευξη του Ειδικού Απεσταλμένου του ΟΗΕ για το Κυπριακό, Αλεξάντερ Ντάουνερ